

Årsredovisning 2024

Gymnasie- och
arbetsmarknadsnämnden

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Händelser av väsentlig betydelse.....	5
Mål och uppdrag	6
Måluppföljning.....	6
Uppdragsuppföljning.....	15
God ekonomisk hushållning	17
Driftredovisning.....	17
Investeringsredovisning	20
Väsentliga personalförhållanden	21
Förväntad utveckling.....	23
Konkurrensutsättning.....	24
Internkontroll	25
Kontroll och åtgärder.....	25

Sammanfattning

Den kommunala vuxenutbildningen ingår numera i ett primärt samverkansområde tillsammans med Nynäshamn och Tyresö kommuner. Förändringen innebär att medborgarna kan söka yrkesutbildningar som finns i alla tre kommuner vilket ökar utbudet och valfriheten.

Nämnden har totalt sju nämndmål. Av dessa nämndmål bedöms ett mål helt uppfyllt, två mål uppfyllda i hög grad, ett mål delvis uppfyllt och tre mål ej uppfyllda.

Examensgraden ökar på högskoleförberedande program, men minskar på yrkesprogram. Målen för mandatperioden bedöms kunna nås i båda fallen. Elevfrånvaron ökar något, elevernas trygghet och andel legitimerade lärare är hög. Förbättringar av övergången från grundskola till gymnasiet har planerats och genomförs till 2025-års övergångsperiod. Sammanlagt förväntas dessa åtgärder leda till bättre betygsresultat och högre andel elever som klarar sina studier. Lågkonjunkturen har haft en påverkan på arbetsmarknaden vilket lett till en högre arbetslöshet och fler personer som fått ekonomiskt bistånd. Under året har färre feriejobb erbjudits men fler har fått arbetsmarknadsanställningar och fler har efter insatser återgått till arbete/studier och till rätt försörjning. Två nya insatser för personer som varit arbetslösa i två år eller mer har genomförts: jobbspåret "Butiksbiträde" inom Systembolaget och Haningejobb, båda med goda resultat.

Nämndens två utredningar om valfrihetssystem inom svenska för invandrare (SFI) vuxenutbildning samt arbetsmarknadsinsatser pågår.

Nämnden har genomfört sju kontrollmoment enligt nämndens internkontrollplan. Kontrollerna identifierade två brister och nämnden kommer att arbeta vidare med att stärka den interna kontrollen för att förebygga risker och säkerställa en god förvaltningskultur. Nämnden redovisar också väsentliga personalförhållanden, förväntad utveckling 2025 samt nämndspecifika upphandlingar och avrop som genomförts över två miljoner kr.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden redovisade ett ackumulerat resultat med 566,3 mnkr för 2024, vilket innebär ett överskott med 27,9 mnkr eller 4,7 procent jämfört med årets budget. Överskottet beror främst på lägre nettokostnader inom vuxenutbildningen samt fler inskrivna elever i kommunens gymnasieskolor under höstterminen. Förbrukning av investeringsmedel uppgick till 1,7 mnkr eller 56,8 procent av helårsbudgeten på 3,0 mnkr.

Inledning

Nämndens årsredovisning för perioden januari till december är en uppföljning av det som fastställts i respektive nämndplan med budget. Nämndplanen är en ettårig plan som fastställer vad nämnden ska bidra med till kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och Budget 2024–2027. I nämndplanen har nämnden tagit fram nämndmål och indikatorer som konkretiserar vad nämnden kommer att bidra med för att uppnå kommunfullmäktiges mål.

Årsredovisning omfattar verksamhetsresultat och eventuella utfall samt måluppfyllelse för nämndmål och indikatorer samt uppdrag. Nämndens årsredovisning utgör underlag för den koncernövergripande rapporteringen.

Händelser av väsentlig betydelse

Till följd av lågkonjunkturen ökade arbetslösheten i kommunen under året. Det har medfört utmanande förutsättningar både för de grupper som står långt från arbetsmarknaden att övergå till egen försörjning och för de insatser nämnden riktar till dessa grupper.

Nämnden beslutade under hösten 2024 om att ingå i ett primärt samverkansområde tillsammans med Nynäshamn och Tyresö kommuner för vuxenutbildningens yrkesutbildningar. Förändringen innebär ett större utbildningsutbud och fri rörlighet mellan kommunerna för de studerande och gäller från 1 januari 2025.

Nämnden genomförde en upphandling för grundläggande och gymnasiala kurser inom vuxenutbildningen. Syftet var att öka studiemöjligheterna och studieformerna för vuxenutbildningens elever.

Under augusti månad tillträdde en ny utbildningsdirektör för utbildningsförvaltningen.

Fredrika Bremergymnasiet är sedan 1 januari 2024 uppdelad i två skolenheter med en rektor för de högskoleförberedande programmen och en för yrkesprogrammen. Den nya organisationen har implementerats under våren. Den huvudsakliga orsaken till förändringen är att stärka rektorernas pedagogiska ledarskap och därmed stärka undervisningskvaliteten för gymnasiets elever.

Antalet sökande till gymnasieskolans nationella program på Fredrika Bremergymnasiet ligger kvar på samma höga nivåer som förra året. Gymnasieplatserna till åk 1 är välfyllda på nästan alla utbildningar.

Både fysisk och organisatorisk flytt av KTT (Korttidstillsyn för ungdomar med funktionsnedsättning) har genomförts. Social- och äldreförvaltningen har nu fullt ansvar för KTT, som tidigare var en del av Utbildningsförvaltningens gymnasieavdelning. Verksamheten bedrivs nu i anslutning till elevernas respektive skola för att minska behovet av taxiresor och öka tryggheten.

Från och med sommaren 2024 har personer från Ukraina som varit i Sverige med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet i minst två år, rätt till att bli folkbokförda. Det innebär troligtvis att fler behöver arbetsmarknadsinsatser eller kommunal vuxenutbildning.

Mål och uppdrag

I nämndernas årsredovisning redovisas en uppföljning av samtliga nämndmål och uppdrag samt en bedömning om nämndplanens målsättningar kommer att uppnås för helåret. Om det finns resultat för kommunfullmäktiges eller nämndens indikatorer redovisas detta i tabellerna tillhörande respektive mål. Resultaten för indikatorerna kommenteras i de fall resultatet inte ligger i linje med fullmäktiges eller nämndens målsättning.

Måluppföljning

Trygga Invånare

Tryggheten är vår tids stora frihetsfråga. Det offentliga rummet ska tas tillbaka till hederliga invånare och resurser ska läggas på uthålliga åtgärder som bidrar till minskad kriminalitet och ökad trygghet. Kommunen har som mål att Haninge inte ska ha några utsatta områden 2030.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Anmälda brott om skadegörelse per 1000 invånare	32,5	30,7		27,0
Trygghet i skolan, årskurs 8	79.9%	79.9%	80.4%	86.0%
Andel som känner sig trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute	61.3%	60.3%	64.9%	69.0%

1.1 Ökad trygghet samt studie- och arbetsro

Alla som deltar i utbildning har rätt till en miljö som präglas av trygghet, studie- och arbetsro. Det ska råda en god arbetsmiljö som genomsyras av respekt – respekt mellan de olika individer som vistas där, men också respekt för den studie- och arbetsro som både deltagare och personal behöver. Särskilt fokus ska läggas på att skapa studiero genom trygghetsarbete där nolltolerans mot verbala och fysiska kränkningar ska råda. Det ska finnas goda möjligheter att koncentrera sig på sitt skolarbete eller sina insatser. Trygghet i nämndens verksamheter skapas bl. a. genom ett värdegrundsarbete men påverkas också av den trygghet som elever upplever utanför nämndens verksamheter, i hemmet och i andra sammanhang som kommunen har begränsade möjligheter att påverka.

Tidiga och systematiska insatser för att förebygga ungdomskriminalitet ska genomföras. Haninge kommun ska ha väletablerade forum för samarbeten med vårdnadshavare och ungdomar för att följa och informera om trygghetsarbetet. Genom samverkan mellan skolor, kultur- och fritidsverksamhet samt socialtjänsten ska Haninge kommun fortsatt arbeta för att stoppa nyrekryteringar av ungdomar till kriminella grupperingar. Det inledda arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck ska utvecklas vidare och förstärkas för att all personal ska känna sig trygg med hur de kan upptäcka elever i utsatthet samt hur de ska agera i en sådan situation. Trygghetsarbetet i skolorna ska förstärkas genom att socialsekreterare och socionomer

kopplas till skolorna. Trygghetsarbete ska stärkas i nämndens verksamheter i syfte att möjliggöra tidiga insatser, bidra till deltagarnas behov av trygghet i och utanför nämndens verksamheter och öka möjligheten för deltagarna att tillgodogöra sig undervisningen och insatser.

Kommentar:

Nämndmålet bedöms i hög grad uppfyllt. Bedömningen grundas på trygghetsmätningar genomförda på kommunens gymnasieskolor, vuxenutbildningen samt utfallen på nämndens aktiviteter. Hösten 2024 genomfördes nya trygghetsmätningar som visar att 97 procent av eleverna uppger att de är trygga. Tryggheten är fortfarande något lägre jämfört med länets kommuner men trenden i kommunens verksamhet utvecklas i positiv riktning. Könsskillnader kvarstår där flickor i högre utsträckning upplever otrygghet.

Under året har det bedrivits ett arbete för att eleverna i både gymnasieskola och vuxenutbildning ska vara trygga på sina skolor. Nya ordningsregler med tydligare konsekvenstrappa vid misskötsel har implementerats och använts. Samarbete inom SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid) har fördjupats på nämndens gymnasieskolor med mål att ungdomarna ska ha en fungerande skolgång och ett liv fritt från kriminalitet och droger. Informationskväll för vårdnadshavare om kommunens insatser kring ungdomar har genomförts. Övning om pågående dödligt våld genomfördes med lyckats resultat. Lokalanpassningar och utökningar för ökad trygghet har genomförts på Riksäpplets gymnasieskola.

En särskild utbildningsinsats kring orosanmälningar genomförs under läsåret 2024/2025 tillsammans med social- och äldreförvaltningen för att fler ska känna sig bekväma med regelverket och rutinerna för orosanmälan till socialtjänsten. Insatsen kommer att utvärderas våren 2025.

En skola med fokus på kunskap och studiero

Utbildning ger möjligheter för människor att uppnå sina livsmål. Inget barn eller elev ska hindras att nå sin fulla potential i Haninges skolor. Skolor i Haninge kommun ska präglas av tydliga regler och fokus på trygghet, resultat och studiero.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi	5,5	5,5		5,5
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel	81.3%	80.1%	74.9%	90.0%
Elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun	71.4%	71.2%	68.1%	80.0%
Gymnasieelever med behörighet till universitet och högskola inom 3 år, andel	51.7%	52.1%	52.2%	55.0%
Gymnasieelever med examen inom 3 år, andel	65.1%	66.3%	65.9%	70.0%

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Gymnasieelever med indraget studiestöd pga. ogiltig frånvaro, andel	14.9%	16.6%	19,9%	7.5%

2.1 Ökad närvaro

Elevers och deltagares närvaro i nämndens verksamheter är avgörande för att kontinuerligt utveckla kunskap och förmåga som möjliggör en god utbildning och anställningsbarhet. Det är även en förberedelse för arbetslivet, en möjlighet till egen försörjning, en stabil ställning på arbetsmarknaden och att bidra till ett bättre Haninge.

Elevers och deltagares närvaro i nämndens verksamheter skapas genom en rad olika förutsättningar såsom god lärmiljö, trygghet, studiero, delaktighet, tillitsfulla relationer och hälsa. Andra viktiga förutsättningar för närvaro är att elever och deltagare har sådana familjeförhållanden att de får och kan delta i verksamheterna. Avgörande är att arbeta systematiskt för att på individ- och gruppnivå identifiera tidiga och anpassade insatser. Konsekvenserna av låg närvaro är många för den enskilda individen, bland annat kan det leda till indraget studiestöd.

Kommentar:

Nämndmålet bedöms som ej uppfyllt. Den totala elevfrånvaron på nationella program var hösten 2024 14,8 procent (ökning med 1,6 procentenheter jämfört med motsvarande period 2023). Andelen haningeelever som förlorar studiebidraget från Centrala studiestödsnämnden (CSN) på grund av hög ogiltig frånvaro har ökat de tre senaste åren och var år 2024 19,9 procent. Det är en högre andel jämfört med Nacka (8,4 procent), riket (10,7 procent), Huddinge (13,4 procent) och Järfälla (16,3 procent). Antalet elever i nämndens gymnasieskolor som förlorar studiebidraget från Centrala studiestödsnämnden (CSN) på grund av hög ogiltig frånvaro har sjunkit från 434 hösten 2023 till 353 hösten 2024, vilket är positivt. Ökande frånvarosiffror trots att antalet elever som förlorar studiebidraget minskar kan innebära att de elever som har frånvaro har väldigt hög sådan, men att dessa är färre till antalet. Av den anledningen bedöms målet som ej uppfyllt trots att vissa mätvärden visar positiv trend.

Det bedrivs ett fortsatt arbete för att sänka frånvaron ytterligare. Den ogiltiga frånvaron är inte onormalt hög, däremot finns mönster i frånvaron (exempelvis vissa tider, kurser och liknande). Elever på introduktionsprogrammen har tydligt högre frånvaro än elever på nationella program och i Haninges gymnasieskolor finns ungefär 400 elever på introduktionsprogrammen.

Gymnasieskolorna har tagit fram ett nytt stödverktyg för att kunna göra en fördjupad frånvaroutredning om en elev har oroväckande frånvaro. Mentorerna är viktiga för ökad närvaro och är en brygga mellan eleven, hemmet och övriga delar av skolan. Av den anledningen har gymnasieskolorna tagit fram nya uppdragsbeskrivningar för mentorsuppdraget och dessa har implementerats. Uppdragsbeskrivningen förtydligar mentorernas vardagliga arbetsuppgifter, förstärker uppdraget att ha tät kontakt med vårdnadshavare och ska öka

likvärdigheten mellan olika utbildningar. En av de förväntade effekterna är ökad närvaro, bättre samarbete med elevhälsan och på sikt högre kvalitet och bättre skolresultat. Närvarofrämjande åtgärder har införts som till exempel relationsbyggande, senarelagd lektionsstart (Riksäppet) och frukost (Fredrika).

2.2 Stärkt språk och språkutveckling

Det är viktigt att elever och deltagare i nämndens verksamheter tidigt möter och utvecklar det svenska språket. Ordförandet är en av de viktigaste faktorerna för skolframgång eftersom ett stort ordförråd är mycket viktigt för språkförståelsen som i sin tur är avgörande för läsförståelsen. Språkutveckling går även hand i hand med kunskapsutveckling eftersom språket ger förutsättning för kunskap och förståelse samtidigt som ökad kunskap och förståelse utvecklar språket. Sammantaget möjliggör det utbildning och utveckling av förmågor som är nödvändiga för ett gott liv, anställningsbarhet och deltagande i det demokratiska samtalet.

En viktig faktor för språk och kunskapsutveckling är att elever och deltagare i nämndens verksamheter ska vistas i miljöer där de möter och utvecklar det svenska språket. Nämndens verksamheter ska därför fokusera på höga kunskaper i det svenska språket, personalen ska ha hög språklig förmåga, nyanlända ska möta det svenska språket tidigt och elever och deltagare ska ha hög närvaro eftersom det för många endast är där tillräcklig tillgång ges till samspel mellan språk och kunskap.

Kommentar:

Målet bedöms som i hög grad uppfyllt. Nämnden har initierat flera insatser under 2024 för att utveckla lärarnas förmågor för språkutvecklande undervisning. De största utmaningarna finns på gymnasiets introduktionsprogram och vuxenutbildningen. Av den anledningen har insatserna riktats främst till Riksäpplets gymnasieskola och Centrum Vux. Syftet har varit att öka elevernas möjligheter att möta en språkutvecklande miljö. Exempel på insatser är deltagande i Skolverkets riktade insatser för nyanlända elever och elever med annat modersmål på Riksäpplets gymnasieskola och Centrum Vux. På språkintruktionsutbildningarna genomförs "Samsyn intensivsvenska" som utvecklar lärare i alla ämnen.

Samverkansformer mellan Centrum Vux och socialtjänst samt Arbetsmarknadscentrum har införts som syftar till både information om olika vägar till jobb och språklig träning. Statsbidragsfinansierat modersmålsstöd på grupp- och individnivå har förstärkt undervisningen på Centrum Vux, främst på SFI och grundläggande nivå.

Nämnden har fokus på kortutbildade och på nyanländas möjlighet till bättre svenska och snabbare utgång på arbetsmarknaden i projektet DAGS, som finansieras av Länsstyrelsen. Små korta filmer produceras, som används i grupper och på SFI-undervisningen, som ett sätt att inspirera till olika yrken, och ger tillfälle till samtal om olika vägar till jobb och språklig träning. Fyra filmer är under framtagande, "flytta till arbete, arbetsgivarperspektivet, industri och bygg". Filmerna används också inom studie- och yrkesvägledningen. Under våren 2025 kommer projektet utvärderas av en fristående utvärderare för att metoder och material ska bli ännu mer

träffsäkra. Resultatet av utvärderingen ska redovisas genom en rapport och filmer ska vara färdigställda sommaren 2025.

2.3 Legitimerade lärare och välutbildad personal

Elever ska undervisas av behöriga lärare och deltagare i nämndens verksamhet ska mötas och handledas av kompetent personal. Sådan personal bidrar till en verksamhet av hög kvalitet i en arbetsmiljö som präglas av trygghet samt studie- och arbetsro, vilket skapar goda förutsättningar för elever och deltagare i nämndens verksamheter att skaffa sig en utbildning och ett arbete.

Det är viktigt att behålla och anställa kompetent personal i nämndens verksamheter. Förmågan att skapa bästa möjliga förutsättningar för våra lärare i skolan att utföra sitt uppdrag har stor betydelse för våra elevers förutsättningar att uppnå goda kunskapsresultat och hög måluppfyllelse. Därför ska undervisande lärare i kommunens skolor i högre grad avlastas genom att t.ex. utöka personal inom olika stödfunktioner, genom tekniska lösningar eller minska administrationen.

Kommentar:

Målet anses helt uppfyllt. Nämndens kommunala gymnasieskolor och vuxenutbildning har en hög andel legitimerade lärare, i vuxenutbildningens fall mycket nära 100 procent och för gymnasieskolorna 92 procent vilket är högre jämfört med länet (88,3 procent) och riket (87,2 procent), Huddinge (87 procent) och Järfälla (90 procent), men lägre jämfört med Nacka (96,5 procent).

Insatser genomförs för att bibehålla den höga legitimationsnivån och attraktiviteten. Haninge kommun har ett väl etablerat samarbete med universitetets verksamhetsförlagda utbildning (VFU) dvs lärarpraktik för lärarstudenter. Utbildade VFU-handledare för nästa generations lärare är viktiga för den framtida kompetensförsörjningen men även som intern kompetensutveckling av hög kvalitet. En hög andel VFU-handledare inom lärarkåren är positivt för mottagandet av studenter. Under 2024 har ungefär 40 gymnasielärare genomgått handledarutbildning (7,5 högskolepoäng vid Stockholms universitet) och deltagare finns från alla enheter. Fler än 200 lärarstudenter har genomfört sin praktik på gymnasieskolorna i Haninge under 2024.

2.4 Utvecklad förmåga att möta varje individs behov, potential och förutsättningar

Utbildning är en av de viktigaste faktorerna för människor att etablera sig i samhället och kunna välja sin framtid. Därför ska elever ta gymnasieexamen och nämndens verksamheter ska präglas av hög kvalitet och hög anpassningsförmåga till varje individs förutsättningar och behov för att främja lärande, kunskapsutveckling, värden och egenförsörjning.

Nämndens verksamheter ska samverka med relevanta aktörer inom och utanför kommunkoncernen i syfte att stärka verksamhetens förmåga att ge elever och deltagare utbildning och arbete. I skolan ska lärare organisera, planera och genomföra undervisningen på ett sätt så att behov av tidiga insatser kan mötas, att elever motiveras och kan förverkliga sin potential att nå de högsta kunskapsmålen i läroplanerna. Gymnasie- och

arbetsmarknadsnämnden förstärker fokus tillsammans med grundskolenämnden och socialnämnden på hög kvalitet i skolan för placerade barn och unga. Lokala idrottsföreningar i kommunen som vill bedriva nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) med kommunens gymnasieskola ska premieras om de bedöms uppfylla kraven enligt NIU.

Kommentar:

Målet bedöms som ej uppfyllt. Utfallet på indikator ”gymnasieelever med behörighet till universitet och högskola inom 3 år” är nästan oförändrad (52,2 procent, jämfört med 52,1 procent föregående år) och utfallet på ”gymnasieelever med examen inom 3 år” minskar från 66,3 procent till 65,9 procent. Indikatorerna avser alla gymnasieelever boende i kommunen oavsett skolhuvudman. Hälften av eleverna i nämndens gymnasieskolor går på yrkesutbildningar där eleverna i väldigt hög grad inte läser de kurser som behövs för att nå behörighet till högskolan. Detta påverkar graden av högskolebehörighet.

Utfallen på nämndens två indikatorer gällande examensgrad i egen kommunal verksamhet utvecklas både i positiv och negativ riktning. Andelen elever med examen inom tre år på högskoleförberedande program har en ökande trend och årets utfall är 67,7 procent, vilket är nära målvärdet för mandatperioden (69 procent). Utfallet är högre jämfört med Järfälla (48,5 procent) och lägre jämfört med länet (75,5 procent), Huddinge (76,6 procent), riket (82,1 procent) och Nacka (92,5 procent). Andelen med examen på yrkesprogram inom tre år minskar något för 2025 till 68,2 procent, vilket är under målvärdet för mandatperioden (72 procent) men bedöms vara fullt uppnåeligt. Utfallet är högre jämfört med Huddinge (57,3 procent) och Järfälla (67,6 procent) men lägre jämfört med länet (69,6), riket (75,1 procent) och Nacka (83,3 procent). Eftersom utfallen pekar åt olika håll bedöms nämndmålet som ej uppfyllt.

Flera aktiviteter genomförs för att få större effekt mot målet: förtydligt systematiskt kvalitetsarbete, fördjupat elevhälsoarbete och lektionsbesök. Insatser inom formativ bedömning genomförs i syfte att följa och främja elevernas kunskapsutveckling och ska på sikt höja elevernas resultat. Ett arbete pågår för att förbättra övergångarna mellan grundskolorna och gymnasieskolorna som ska vara klart inför skolstart 2025. En ny modell för systematiskt kvalitetsarbete används från augusti 2024. Nämndens gymnasieskolor deltar i SATSA (stöd och samverkan i övergången mellan skola och arbetsliv). Sammantaget förväntas aktiviteterna leda till fler ungdomar med gymnasieexamen.

Nämnden deltar genom Arbetsmarknadscenter i metodutvecklingsprojektet Lumena där metoden SED (Supported Education) införs för att erbjuda ett personnära stöd till arbetssökande som saknar grundläggande behörighet eller ofullständiga gymnasiebetyg. Stödet ges via SED-handledare som erbjuder individuellt stöd till att lyckas med studier. Metoden, som fokuserar på individens styrkor och resurser, stödjer karriärutveckling för bättre långsiktiga arbetsmöjligheter. Projektet bedöms som framgångsrikt. Av de 107 personer som omfattades har 64 avslutats och 43 personer får fortfarande arbetsmarknadsinsatser. Av de personer som avslutat projektet har 31 personer gått vidare till arbete eller studier. Av dessa har 18 personer påbörjat studier med stöd från SED-handledning.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande, kommunala skolor, andel	65,3%	65,1%	67,7%	69,0%
Gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesprogram, kommunala skolor, andel	67,3%	74,8%	68,2%	72,0%

Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning

Haninge ska vara en attraktiv företagskommun och ta vara på de förutsättningar som kommunen har inom olika branscher. Servicen till befintliga företag och nyetableringar ska vara enkel, snabb och hålla hög kvalitet. Fler företag ger fler jobb, som leder till mindre bidragsberoende. Det ska finnas en stark koppling mellan ekonomiskt bistånd och krav på aktivitet.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Arbetsplatskvot	0.62	0.61		0.64
Nöjd kund index för företagare (NKI)	80	80		80
Kostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	1 427	1 421		1 200
Sammanfattande omdöme företagsklimat (index 1-6 Svenskt näringsliv)	3.32	3.23	3.22	3.70
Företagsklimat bygglov NKI	77	76		77

4.1 Invånare i Haninge kommun ska ha egen försörjning och en attraktiv kompetens som näringslivet efterfrågar

I Haninge kommun ska invånarna kunna välja sin framtid i ett gott samhälle. Därför ska utbildning, arbete och näringsliv bilda en självförstärkande spiral. Det förutsätter att invånarna ges möjlighet att välja utbildning och att gymnasium, vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser ger individen möjlighet att nå sin fulla potential. Individen ska förberedas för arbetsliv eller högre studier, som i förlängningen ger invånarna en stabil ställning på arbetsmarknaden och egen försörjning. Det sker genom att verksamheterna präglas av hög kvalitet, trygghet, studiero och att utbildningsutbudet har en stark koppling till arbetsmarknadens behov. Det skapar goda möjligheter för företag att etablera sig och växa vilket skapar fler arbetstillfällen.

Kommentar:

Nämndmålet bedöms ej uppfyllt. Under året har fler personer fått ekonomiskt bistånd och arbetslösheten har ökat på grund av lågkonjunkturen. Läget på arbetsmarknaden har medfört utmanande förutsättningar för de grupper som står långt från arbetsmarknaden att övergå till egen försörjning, vilket är de målgrupper som Arbetsmarknadscenter arbetar mot. Under året har dock ett antal insatser genomförts med syftet att fler ska komma i egen försörjning.

Insatserna har varit framgångsrika och har haft stor betydelse för många av de personer som deltagit.

De viktigaste insatserna nämnden arbetat med för att stärka förutsättningarna för att kommuninvånarna ska försörja sig själva och ha en attraktiv kompetens är på kort sikt att söka upp arbetsgivare i syftet att säkra kompetensbehovet och samtidigt erbjuda en effektiv väg till arbete för personer långt från arbetsmarknaden genom att arrangera jobbspår. Jobbspår består vanligen av skraddarsydd utbildning utifrån dialog med företagen. Under 2024 har jobbspåret ”Butiksbiträde” inom Systembolaget genomförts med goda resultat (66 procent fick anställning). På längre sikt utvecklas yrkesutbildningar på gymnasiet och inom vuxenutbildningen efter arbetsgivares behov.

Vidare har samarbetet med Nynäshamn och Tyresö kommuner utvecklats på så sätt att vuxenstuderande i dessa kommuner kan söka yrkesutbildningar över kommungränserna. Det ökar utbudet och valfriheten.

Haninge kommun har tillsammans med ett företag som driver äldreboenden startat ett pilotprojekt i syfte att bidra till kompetensförsörjningen inom vård och omsorg som är en bransch som har svårt att rekrytera personal med rätt utbildningsbakgrund. Elever som läser vård- och omsorgsprogrammet på gymnasiet erbjuds feriejobb med möjlighet till extrajobb på under helger och lov. Under året har 16 personer erbjudits feriejobb inom projektet. Vidare har 252 unga vuxna under året erbjudits feriejobb inom ”Tillsammans för Haninge” (en överenskommelse med företag i kommunen för perioden 2022 – 2025). Planeringen för kommande års feriejobb pågår och en ny branschkontakt har tagits med Raoul Wallenberg förskola (RWF) som vill teckna en överenskommelse med nämnden om att erbjuda ungdomar feriejobb.

Nämnden har sedan tidigare ett avtal med föreningen ”Ung Företagsamhet” gällande företags- och entreprenörskapsutbildning för gymnasiet (driva UF-företag). Under 2024 har samarbetet utökats till att omfatta grundskolan och skalats upp för gymnasieskolan där fokus riktas mot att driva företag. Vidare under 2025 kommer även personal i verksamheterna Trainstation och UNGish (verksamheter inom idrott-, kultur- och fritidsnämnden) få utbildningen i Ung Företagsamhet i syfte att stötta elever som driver UF-företag. Detta möjliggör för gymnasieelever att fortsätta med sitt UF-företagande efter skoltid med bibehållet stöd.

4.2 Stärkt väg till arbete

I Haninge kommun ska invånarna försörja sig själva genom eget arbete. Arbete skapar välfärd och är en förutsättning för en god bostadssituation, ett liv utan bidragsberoende, frihet och ett gott samhälle. Nämndens verksamheter ska därför, i samarbete med offentliga arbetsgivare och näringslivet, förbereda individen för arbetslivet eller högre studier genom kompetenser och färdigheter som efterfrågas på arbetsmarknaden.

Nämndens verksamheter ska kontinuerligt och systematiskt samarbeta med skolhuvudmän, offentliga arbetsgivare och näringslivet i syfte att tillsammans stärka alla elevers möjlighet till

egen försörjning eller vidare studier samtidigt som behovet av lämplig arbetskraft säkras. Nämndens verksamheter ska, och fristående skolhuvudmän ska kunna, rusta och motivera elever för de första stegen i arbetslivet. Elever ska känna till, och ges möjlighet att leva upp till, förväntningar och värden hos kommande arbetsgivare. Elever ska även ha god kunskap om möjliga yrken och hur de kan erhållas. Samtidigt ska intresse skapas hos offentliga arbetsgivare och näringslivet för den utbildning som bedrivs i kommunen och för att ta emot elever från skolor i kommunen.

Utbildning och insatser i nämndens verksamheter ska ha en stark koppling till behovet hos offentliga arbetsgivare och näringslivet för att stärka individens anställningsbarhet. Därför ska idéer och behov som dessa arbetsgivare har, samlas in och göras omsättningsbara i utbildning och arbetsmarknadsinsatser. Alla insatser ska göra att fler, särskilt unga människor och kvinnor, kommer i arbete.

Feriejobb för ungdomar i Haninge ska erbjudas inom kommunens ordinarie verksamheter och samarbeten med andra aktörer. Syftet med feriejobb är att ge ungdomar i Haninge arbetslivserfarenhet för ökad anställningsbarhet. Innovativa, kostnadseffektiva modeller för att skapa fler feriejobb som ger arbetslivserfarenhet utvecklas inom kommunens egna verksamheter, näringslivet och föreningslivet.

Kommentar:

Nämndmålet bedöms delvis uppfyllt. Trots en utmanande konjunktur har nämnden under 2024 lyckats stödja individer som stått långt ifrån arbetsmarknaden, och flera viktiga samarbeten har fördjupats. Bland annat har samarbeten inom existerande collegesatsningar, som Motorbranschcollege och Vård- och omsorgscollege, utvecklats. Detta möjliggör en bättre matchning mellan utbildning och arbetsmarknadens behov.

Nämnden har även inlett dialoger med Region Stockholm om att etablera ett nytt Teknikcollege i Stockholm, och ett samverkansavtal för detta arbete har tagits fram, vilket förväntas undertecknas i början av 2025. Dessa insatser är viktiga för att stärka kompetensutvecklingen och förbättra tillgången till arbete för kommunens invånare.

Nämnden arbetar för att skapa en inkluderande arbetsmarknad genom att stödja personer som är arbetslösa eller har svårigheter med försörjning i deras strävan efter arbete, studier och ekonomisk självförsörjning. Under 2024 deltog 577 arbetssökande i arbetsmarknadsåtgärder, varav 273 personer avslutade sina insatser. Av dessa har 58 procent gått vidare till egen försörjning, vilket är en ökning jämfört med 2023 då andelen var 44 procent. 535 ungdomar, i åldrarna 16–17 år, fick under ferielovet möjlighet att arbeta och därmed skaffa sig värdefull arbetslivserfarenhet genom feriejobb.

Trots de utmaningar som den rådande konjunkturen medfört, har samarbeten mellan gymnasieskolor, vuxenutbildning och arbetsmarknadscenter bidragit till goda resultat för många individer. Däremot har dessa insatser inte lett till någon betydande minskning av det ekonomiska biståndet, vilket indikerar att det fortfarande finns kvarstående utmaningar i arbetet med att få fler människor i egen försörjning.

Utfallet på indikatorn "Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)" för 2024 publiceras senare under 2025.

Utfall på indikatorn "Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel" tillhandahålls inte längre av Rådet för främjande av kommunala analyser.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel	46%	31%		60%
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel				84,5%

Uppdragsuppföljning

Utredning om införande av valfrihetssystem inom svenska för invandrare (SFI) och vuxenutbildning med auktoriserade utövare

Utredningen ska visa hur ett valfrihetssystem inom svenska för invandrare (SFI) och vuxenutbildningen kan utformas i Haninge kommun. Vidare ska utredningen innehålla en plan för att införa systemet år 2025. Syftet med valfrihetssystem är att elever ska ges möjlighet att välja mellan olika utförare av utbildning. Det ska ske genom att konkurrensutsätta utförandet. Kvaliteten i utbildningen ska säkras genom att kommunen auktoriserar varje utförare. Valfrihetssystemet bör värna kombinationsutbildningar inom svenska för invandrare (SFI) och yrkesutbildning. Förändringen får inte medföra merkostnader för kommunen.

Kommentar:

Under 2024 påbörjades utredningen. Parallellt med utredningen har lagstiftningen uppdaterats med krav på samverkan i minst tre kommuner vilket påverkade utredningsarbetet (krav på att ingå i ett primärt samverkansområde som nämnden beslutade om i november 2024). Utredningen pågår fortfarande och resultatet förväntas visa på olika scenarios som nämnden behöver ta ställning till innan beslut kan fattas.

Utredning om införande om valfrihetssystem inom arbetsmarknadsinsatser med auktoriserade utövare

Utredningen ska visa hur ett valfrihetssystem inom arbetsmarknadsinsatser kan utformas i Haninge kommun. Vidare ska utredningen innehålla en plan för att införa systemet år 2025. Syftet med valfrihetssystem är att medborgare ska ges möjlighet att välja mellan olika utförare av arbetsmarknadsinsatser. Det ska ske genom att konkurrensutsätta utförandet. Kvaliteten i insatserna ska säkras genom att kommunen auktoriserar varje utförare. Förändringen får inte medföra merkostnader för kommunen.

Kommentar:

Arbetet pågår och fortsätter under 2025 inom den strategiska aktiviteten ”Utreda valfrihetssystem inom arbetsmarknadsområdet” i Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens nämndplan.

God ekonomisk hushållning

I nämndens årsredovisning redovisas nämndens ekonomiska resultat. Det ekonomiska resultatet omfattar drift- och investeringsbudget.

Kompletterad Mål och Budget 2024, mnr	-588,4
Överföring av medel från 2023	-5,0
Teknisk ramjustering	-0,8
Justerad budget 2024	-594,2

Nämndens beslutade driftbudget i Kompletterad Mål och budget 2024-2027 uppgick till 588,4 mnr. I april 2024 beslutade kommunfullmäktige om överföring av driftmedel 2023–2024 och nämndens driftbudget tillfördes 5,0 mnr. Kommunfullmäktige beslutade vid samma tidpunkt om teknisk ramjustering från grundskolenämnden och nämndens ram tillfördes 0,8 mnr. Senast beslutad driftbudget för 2024 uppgick därefter till 594,2 mnr.

Driftredovisning

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, mnr	Helår 2024				Helår 2023		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall	Förändring g mot 2024	Förändring %
Intäkter	192,2	167,3	24,9	14,9%	207,9	-15,7	-7,6%
Kostnader	-758,5	-761,5	3,0	0,4%	-749,3	-9,2	1,2%
Nettoresultat	-566,3	-594,2	27,9	4,7%	-541,4	-24,9	4,6%

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens nettoresultat för 2024 uppgick till 566,3 mnr, vilket innebar en positiv avvikelse mot budget med 27,9 mnr eller 4,7 procent. Jämfört med föregående års driftresultat motsvarade årets nettoresultat en nettokostnadsökning med 24,9 mnr (4,6 procent). Ökningen berodde främst på högre nettokostnader för elevsättningar till följd av ökade volymer inom gymnasieskolan.

Resultaträkning

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, mnkr	Helår 2024				Helår 2023		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall	Förändring mot 2024	Förändring %
Taxor och avgifter	1,3	1,3	0,0	-0,4%	1,4	0,0	-3,3%
Försäljning av verksamhet	119,1	115,5	3,6	3,1%	111,0	8,1	7,3%
Bidragsintäkter	70,8	47,7	23,1	48,3%	95,5	-24,6	-25,8%
Övriga intäkter	0,9	2,6	-1,7	-65,1%	0,1	0,8	1206,7%
Intäkter	192,2	167,3	24,9	14,9%	207,9	-15,7	-7,6%
Löne- och personalkostnader	-291,0	-289,7	-1,3	-0,4%	-278,5	-12,5	4,5%
Lokalkostnader	-80,7	-80,3	-0,4	-0,5%	-76,6	-12,5	16,3%
Kostnader för bidrag	-4,0	-0,7	-3,3	-466,5%	-3,9	-0,1	3,8%
Köp av tjänster	-355,4	-350,7	1,2	0,4%	-332,7	-22,8	6,8%
Övriga kostnader	-23,7	-37,0	7,3	19,6%	-54,5	30,7	-56,4%
Avskrivningar och ränta	-3,6	-3,2	-0,4	-14,2%	-3,2	-0,4	12,5%
Kostnader	-758,5	-761,5	3,0	0,4%	-749,3	-9,2	1,2%
Nettoresultat	-566,3	-594,2	27,9	4,7%	-541,4	-24,9	4,6%

Intäkterna för 2024 uppgick till 192,2 mnkr (exklusive nämndinterna transaktioner), vilket innebar en positiv avvikelse mot budget med 24,9 mnkr (14,9 procent). Den främsta orsaken till avvikelserna var högre bidragsintäkter jämfört med budget inom vuxenutbildning och gymnasieskola. Bidragsintäkter som bokförs i driftprojekt budgeteras inte i samma utsträckning som resterande del i driftredovisningen. Därtill bidrog en positiv avvikelse med 3,6 mnkr avseende försäljning av verksamhet kopplad till elevsättning för fler gymnasieelever än budgeterat.

De totala intäkterna 2024 minskade med 15,7 mnkr (7,6 procent) jämfört med föregående år, främst till följd av lägre bokförda bidragsintäkter. En ny rutin för redovisning av återkrav av statsbidrag 2024 påverkar raden för bidragsintäkter och övriga kostnader. Om samma princip hade tillämpats 2023 hade bidragsintäkterna varit 26,7 mnkr lägre 2023 och de totala intäkterna hade i stället ökat med 11,0 mnkr mellan åren.

Kostnaderna för 2024 uppgick till 758,5 mnkr (exklusive nämndinterna transaktioner), vilket innebar en positiv avvikelse i förhållande till budget med 3,0 mnkr (0,4 procent). Bland annat förbrukades inte nämndens reserv på 4,0 mnkr inom central förvaltning och centralt avsatta medel för vuxenutbildning.

De totala kostnaderna 2024 ökade med 9,2 mnkr (1,2 procent) jämfört med föregående år, främst på grund av ökade kostnader för elevsättning till följd av fler inskrivna elever inom gymnasieskolan samt högre lokal- och personalkostnader. Den nya rutinen för redovisning av återkrav av statsbidrag 2024 bidrog till en lägre kostnadsökning mellan åren 2023 och 2024. Om samma princip också använts 2023 hade de totala kostnaderna i stället ökat med 35,9 mnkr.

Driftredovisning per verksamhet

Verksamhet, mnkr	Helår 2024				Helår 2023		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall	Förändring mot 2024	Förändring %
Eleversättningar	-412,7	-414,3	1,7	0,4%	-390,5	-22,2	5,7%
Central förvaltning	-80,1	-94,7	14,6	15,4%	-78,7	-1,4	1,8%
Gymnasieenheterna	5,9	0,0	5,9	n.a.	-0,9	6,8	-716,2%
KTT	-0,6	0,0	-0,6	n.a.	-1,4	0,9	-61,2%
Arbetsmarknad	-29,3	-29,3	0,0	0,0%	-28,5	-0,8	2,8%
Centrum vux	-49,4	-55,8	6,4	11,4%	-41,3	-8,2	19,8%
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-566,3	-594,2	27,9	4,7%	-541,4	-24,9	4,6%

Nämndens kostnader för eleversättningar var 1,7 mnkr (0,4 procent) lägre än fastställd årsbudget för 2024.

Inom central förvaltning redovisades ett överskott med 14,6 mnkr (15,4 procent). Överskottet berodde på flera delar, bland annat på lägre kostnader för särskilda eleversättningar (2,9 mnkr) och skolskjuts (1,0 mnkr). Vidare så förbrukades inte centralt avsatta medel för vuxenutbildning (3,2 mnkr) eller nämndens reserv (4,0 mnkr).

Haninge kommuns gymnasieskolor redovisade ett överskott med 5,9 mnkr, vilket främst berodde på att elevantalet under höstterminen var högre än budgeterat. I genomsnitt var cirka 93 fler elever inskrivna i någon av kommunens gymnasieskolor jämfört med vad som var budgeterat för höstterminen.

I december flyttades verksamheten för korttidstillsyn (KTT) till Socialnämnden. Vid årets slut redovisade verksamheten ett underskott med 0,6 mnkr, vilket framför allt beror på lägre ersättning än budgeterat för inskrivna ungdomar.

Centrum Vux redovisade ett överskott med 6,4 mnkr (motsvarande 11,4 procent) jämfört med årsbudgeten. Överskottet förklaras främst av högre statsbidragsintäkter än budget, men även av lägre lönekostnader samt resultatöverföring från 2023 med 2,5 mnkr.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens avvikelse i förhållande till budget var ett sammanlagt överskott med 27,9 mnkr, vilket motsvarade en budgetavvikelse med 4,7 procent.

Prognosavvikelse mäter hur väl årsprognosen i delårsrapporten per augusti månad överensstämmer med årets slutliga resultat. I delårsrapporten prognostiserades ett nettoresultat för året motsvarande 577,8 mnkr, vilket innebar en positiv avvikelse mot budget med 16,4 mnkr. Årsresultatet blev 566,3 vilket var 11,5 mnkr eller 2,0 procent bättre än årsprognosen i delårsrapporten.

Efter augusti månad prognostiserade samtliga gymnasieenheter ett nollresultat för året. Ett ökat antal inskrivna elever under höstterminen påverkade resultatet positivt, och året avslutades med ett överskott med 5,9 mnkr.

Årsprognosen för elevsättningar uppdateras när antalet inskrivna elever för höstterminen blir känt och utgår fram till dess från budget. Nämndens totala kostnader för elevsättningar var 1,7 mnkr (0,4 %) lägre än budget.

Överskottet inom central förvaltning var 5,3 mnkr högre än prognostiserat i delårsrapporten, bland annat bidrog lägre kostnader för särskilda elevsättningar, skolskjuts och IT.

För Centrum Vux prognostiserades ett överskott med 7,8 mnkr i delårsrapporten. Det faktiska överskottet vid årets slut var 1,4 mnkr lägre, främst till följd av förändringar i volymer och statsbidragsintäkter.

Investeringsredovisning

Helår 2024				
Projekt, mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Förbrukning %
Gymnasieskola	-1,5	-1,5	0,0	97,5%
Vuxenutbildning	-0,2	-0,3	0,0	96,5%
Gymnasienämndens gemensamma verksamheter		-0,1	0,1	0,0%
Lokalanpassningar Tornberget		-1,2	1,2	0,0%
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-1,7	-3,0	1,3	56,8%

Nämndens investeringsbudget för 2024 uppgick till 3,0 mnkr, varav 1,2 mnkr reserverades för lokalanpassningar inom gymnasieskolan, som utförs och redovisas av Tornberget. Den återstående investeringsbudgeten på 1,8 mnkr avsattes för löpande investeringar.

Investeringsutfallet för året uppgick till 1,7 mnkr, vilket motsvarade 56,8 procent av årsbudgeten. Under året gjordes investeringar främst i möbler, inventarier och lokalanpassningar inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen.

Jämfört med helårsprognosen från delårsrapporten var utfallet 1,1 mnkr högre för löpande investeringar, exklusive Tornbergets investeringar. Prognosavvikelsen beror på att två nya investeringsprojekt för möbler och inventarier inom gymnasieskolan tillkom under hösten.

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjning

Centrum Vux och gymnasieskolorna i Haninge kommun har hög behörighet bland sina anställda och låg personalomsättning. Det gör att kompetensförsörjningsarbetet inriktats på den långsiktiga kompetensförsörjningen som främst sker genom att ha en god verksamhetsförlagd utbildning för lärarstudenter (VFU). Under 2024 har ett 40-tal lärare slutfört VFU-handledarutbildning på 7,5 hp. Detta kommer höja kvaliteten och förbättra den långsiktiga kompetensförsörjningen. Målet är att lärarstudenterna efter examen vill komma tillbaka och jobba i Haninge kommun i framtiden.

Antal anställda personer på Haninges gymnasieskolor och Centrum vux har minskat med 10 personer mellan 2023 och 2024. Det var 394 personer anställda 2023 och 384 personer 2024. Minskningen beror på effektiviseringar.

Antal anställda								
	Antal personer		Antal anställningar		Antal årsarbetare		Medelålder	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Kvinna	250	244	252	244	239,8	232,0	48,1	48,0
Man	144	140	145	140	139,7	134,8	48,5	50,0
Total	394	384	397	384	379,4	366,8	48,3	48,7

Tabell: Antal anställningar, Utbildningsförvaltningen, Gymnasieskola

Ledar- och medarbetarskap

Under året har ett utvecklingsarbete skett på skolorna för att uppnå bättre måluppfyllelse för eleverna. Arbetet har bland annat skett genom att förtydliga rutiner, uppdrag och utveckla ledarskapet i klassrummet. Detta arbete kommer fortsätta under 2025.

Alla gymnasieskolor och Centrum vux har tagit fram handlingsplaner utifrån arbetsplatsundersökningens resultat för att utveckla arbetsmiljön och medarbetarskapet.

Arbetsmiljö

Arbetsplatsundersökningen har för Fredrika Bremergymnasiets del de senaste åren visat på ökad upplevd arbetsbörda. Flera insatser har genomförts utan positiv påverkan på HME, som ligger lägre än både förvaltningens och kommunens medelvärden. Chefsbyten och nya uppdrag till lärarkåren har haft påverkan på resultaten. Under 2024 arbetade Fredrika Bremergymnasiet med en risk- och konsekvensbedömning och en handlingsplan för att komma tillrätta med problemen togs fram. Planen förväntas ge resultat under 2025 och ett mer positivt utfall på HME. Sjukfrånvaron för nämndens verksamheter ligger under fullmäktigesmål på 6,5 procent.

Medarbetarengagemang (HME)

År	Utfall			Mål
	2022	2023	2024	2026
Totalt	80,9	77,4	74,5	83
Motivation	81,3	76,6	74,9	
Ledarskap	81,1	77,8	74,3	
Styrning	80,9	77,8	74,3	

Tabell: HME, Utbildningsförvaltningen, Gymnasie- och vuxenutbildningen

Förväntad utveckling

Arbetsmarknaden 2025 kommer präglas av en långsam återhämtning efter lågkonjunkturen. Arbetslösheten förväntas vara högre 2025 jämfört med tiden före lågkonjunkturen. På längre sikt är företagens anställningsplaner positiva, särskilt i bygg- och industribranscherna, men rekryteringssvårigheter kvarstår när det gäller att hitta personer med rätt kompetens. För nämndens verksamheter kvarstår utmaningen att matcha elevers studieval med arbetsmarknadens behov och att stötta grupper som står långt från arbetsmarknaden att övergå till egen försörjning.

I oktober 2024 tog kommunstyrelsen ett inriktningsbeslut om samlokalisering av den kommunala gymnasie- och vuxenutbildningen i Haninge. Riksäpplets gymnasieskola och Centrum Vux flyttas för att ligga i direkt anslutning till Fredrika Bremergymnasiet i Handen. Tillsammans kommer verksamheterna och området att bilda Campus Haninge som enligt plan ska stå klart under hösten 2026. Förväntad effekt är bättre samnyttjande av lokaler och andra resurser och på sikt lägre kostnader och bättre resultat.

Under året 2024 har nämnden givit tjänstemannaorganisationen i uppdrag att utreda införande om valfrihetssystem inom arbetsmarknadsinsatser, svenska för invandrare (SFI) och vuxenutbildning. Syftet är att konkurrensutsätta utförandet och därmed skapa möjlighet för medborgare att välja mellan olika utförare. Under rubriken ”Uppdragsuppföljning” ovan lämnas en mer ingående redogörelse för uppdragen.

Ett nytt betygssystem införs för gymnasiet och vuxenutbildning från juli 2025 vilket kan ge viss påverkan på betygsresultaten.

Konkurrensutsättning

Nämnden har under året genomfört en större upphandling av bemanningstjänster för pedagogisk verksamhet. Avtalet omfattar även förskolenämnden och grundskolenämnden samt kommunerna Nynäshamn, Huddinge och Botkyrka. Det totala avtalsvärdet är drygt 274 miljoner kr. Under året har nämnden avropat mindre än 2 miljoner kr.

Under året har avrop gjorts från sex olika leverantörer där det sammanlagda värdet som avropats från respektive leverantör överstigit 2 miljoner kr. Det sammanlagda värdet för dessa avrop är ungefär 24 miljoner kr och avser områdena elevresor, mat och undervisning.

Avropen har gjorts från följande leverantörer till angivna summor:

- Statens Skolverk 8,85 mnkr
- Martin & Servera Restauranghandel AB 4,45 mnkr
- 10-AB SL/Storstockholms Lokaltrafik AB 3,31 mnkr
- Restaurang Parabolen AB 2,84 mnkr
- Dille Gård AB 2,41 mnkr
- Tyresö kommun, Sv.lev 2,10 mnkr

Under året 2024 har nämnden givit tjänstemannaorganisationen i uppdrag att utreda införande om valfrihetssystem inom arbetsmarknadsinsatser, svenska för invandrare (SFI) och vuxenutbildning. Syftet är att konkurrensutsätta utförandet och därmed skapa möjlighet för medborgare att välja mellan olika utförare. Under rubriken ”Uppdragsuppföljning” ovan lämnas en mer ingående redogörelse för uppdragen.

Internkontroll

Genom intern kontroll kontrolleras att verksamheterna fungerar på ett bra sätt, är kostnadseffektiva, att saker görs på rätt sätt och att inga oegentligheter förekommer. Målet med intern kontroll är att säkerställa:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet,
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten,
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer.

En god intern kontroll kännetecknas också av att möjliga risker ringas in, bedöms och förebyggs.

En riskanalys ligger till grund för vilka kontrollmoment och kontroller som ska ingå i internkontrollplanerna.

Kontroll och åtgärder

För perioden har följande kontroller genomförts av nämnden.

Uteblivna orosanmälningar

Risk att orosanmälningar inte görs av medarbetare på grund av rädsla för hot och våld från elever och vårdnadshavare med våldskapital om kommunen inte har tillräckliga rutiner för att trygga personalen. Detta kan leda till att barn i behov av hjälp från socialnämnden inte uppmärksammas och far illa.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll att orosanmälningar görs i enlighet med regelverket	D2, ÅR	Kontroll genomförd
Beskrivning: Intervju/enkät/diskussion med rektorer samt kontroll av antal orosanmälningar		
Kommentar: Skolledare lyfter regelbundet vikten av att rutinerna följs till sin personal. Samarbete inom SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid) möjliggör dialog och samarbete kring orosmälda ungdomar.		
Åtgärd Nytt informationsmaterial till lärare är under framtagande.		

Avhopp från gymnasieskolan

Brister i arbetet med att motverka avhopp från gymnasieutbildning leder till att lägre antal når gymnasieexamen inom tre år och får svårare att ta sig in på arbetsmarknaden.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll att arbete med att förebygga avhopp genomförs	D2, ÅR	Kontroll genomförd
Beskrivning: Kontroll av antalet avhopp		
Kommentar: Kontrollen visar betydligt färre avhopp hösten-24 jämfört med tidigare år.		
Åtgärd Verksamheten arbetar med ett nytt mentorsuppdrag samt tydliggörande av den tid som lärare ska lägga på mentorsuppdraget. Detta förväntas minska avhopp till kommande läsår.		

Organiserad brottslighet i närområdet

Organiserad brottslighet i närområdet kan leda till ökad otrygghet och dåligt mående hos elever och personal om det saknas processer för att fånga upp och trygga dessa.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll att personal och chefer har verktyg att hantera situationer som uppstår i verksamheten till följd av våldsincidenter i kommunen	D2, ÅR	Kontroll genomförd
Beskrivning: Intervju/enkät/diskussion med rektorer		
Kommentar: Krishanteringsplanen är uppdaterad och Cosafe-appen testas regelbundet.		
Åtgärd Samarbete med socialtjänst, polisen, kultur- och fritidsförvaltningen, andra kommuner. Rutiner för mottagandet i skolan efter återkomst från tex SIS-hem eller anstalt.		

Brister med arbetet kring pågående dödligt våld (PDV)

Brister i skolornas arbete med pågående dödligt våld (PDV) kan innebära att en incident inte hanteras på bästa sätt.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll att skolorna har ändamålsenliga processer och rutiner för att hantera PDV	D2, ÅR	Kontroll genomförd
Beskrivning: Intervju/enkät/diskussion med rektorer		
Kommentar: PDV-övningar är genomförda. Rutiner är genomgångna. Dessutom är hot och våld-genomgång genomförd för all personal.		
Åtgärd Cosafe-rutinerna kommer att förtydligas. Rutiner läggs även in i Cosafe –appen.		

Avsteg från riktlinjer på grund av otillbörlig påverkan

Tryck externt och internt vid myndighetsutövning och andra beslut kan leda till avsteg från riktlinjer och rutiner.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av att avsteg från riktlinjer endast sker i enlighet med de juridiska förutsättningar som finns	D2, ÅR	Kontroll genomförd.
Beskrivning: Intervju/enkät med beslutsfattare för att kontrollera om/hur avsteg görs		
Kommentar: Inga avsteg har hittats.		
Åtgärd Inga åtgärder planeras med anledning av resultatet på kontrollerna.		

Bristande personuppgiftshantering

Risk att personuppgifter behandlas på ett felaktigt sätt på grund av bristande kunskaper om GDPR hos medarbetare.

Kontrollmoment	Frekvens	it
Kontroll av att nämndens rutiner för personuppgiftsbehandlingar efterlevs	ÅR	Kontroll genomförd
Beskrivning: Kontroll av att medarbetare genomgått utbildning i GDPR		
Kommentar: Rektorer utbildade genom utbildningsportalen.		
Åtgärd Fortsatta utbildningsinsatser krävs. Konstaterat att all personal inte haft tillgång till SEFOS vilket nu åtgärdas.		

Felaktiga rekryteringar

Brister i rekryteringsarbetet i form av att kommunens riktlinjer för rekrytering inte följs kan leda till att det inte är de bäst lämpade kandidaterna som anställs. Om brister framkommer kan det även leda till goodwillförlust för kommunen.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av att kommunens riktlinjer för rekrytering följs	ÅR	Kontroll genomförd
Beskrivning: Stickprovskontroller på genomförda rekryteringar		
Kommentar: Stickprovskontroll av två slumpvis utvalda anställningar som genomförts under året har genomförts och granskats utifrån följande frågeställningar.		

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
1. Har en tjänste- och kravprofil upprättats? 2. Har omplaceringsgruppen godkänt rekryteringen innan den påbörjats? 3. Har kommunens rekryteringssystem Varbi använts vid rekryteringen? 4. Har tjänsten utannonserats externt?		
Svaret på samtliga frågor har varit jakande för de granskade anställningarna.		
Åtgärd		
Fortsatt information till chefer som rekryterar.		